

ВІСНИК ЦЕНТРУ®

МЦПД оптимістично оцінює економічний розвиток України у 2005–2007 роках

МЦПД підвищує прогноз економічного зростання України на 2005 рік до 8% у зв'язку зі збільшенням споживчого попиту і кращою за раніше очікувану зовнішню кон'юнктуру. 2006 року темпи економічного зростання сповільняться до 6% через погіршення зовнішньої кон'юнктури, менші темпи зростання споживання та помірні темпи збільшення інвестицій. Перемога пропрезидентських сил на парламентських виборах 2006 року забезпечить послідовність державної політики й дасть нарешті змогу розпочати довгоочікувані реформи в енергетиці та житлово-комунальному господарстві 2007 року. Ми передбачаємо, що 2007 року активізуються інвестиційні процеси і ВВП збільшиться на 6,5%

Після рекордного збільшення ВВП 2004 року (на 12,1%) зростання економіки України у I кварталі 2005 року сповільнилося. За попередніми оцінками, ВВП у січні–березні 2005 року зріс на 5,4%. Основною причиною сповільнення темпів зростання стало різке гальмування у промисловості.

Через збільшення доходів громадян, порівняно високу схильність населення до споживання, а також зростання витрат громадян внаслідок очікувань на збільшення доходів посилилася інфляція споживчих цін. У I кварталі 2005 року споживчі ціни зросли на 4,4%.

Фінансовий ринок швидко оговтався після шоків останнього кварталу 2004 року. Від початку 2005 року відновився приплив валюти, швидко збільшуються депозити. Національний банк посилив гнучкість обмінного курсу як інструмент грошово-кредитної політики, у результаті чого гривня помірно ревальвувала.

Уряд відклав довгострокові завдання

Новий уряд свідомо розпочав свою діяльність із вирішення короткострокових завдань, відклавши на майбутнє складніші та масштабніші. Поточні зусилля уряду у сфері економіки спрямовано передусім на підвищення доходів малозабезпечених громадян, приборкання інфляції та наповнення бюджету (у тому числі й через перегляд результатів приватизації). Орієнтація державної політики на поточні потреби, а не на довгострокову перспективу,

продиктована такими обставинами:

1) необхідністю виконання обіцянок, взятих під час передвиборної кампанії й активно наголошуваних під час "помаранчевої революції"; 2) потребою кадрових та організаційних змін в урядових структурах; 3) успадкуванням багатьох невирішених проблем від попереднього уряду.

Виконання поточних короткострокових завдань для підтримання іміджу "уряду народної довіри" серед громадян ефективніше, ніж розгортання довготривалих, складних і непопулярних реформ. Утім, брак стратегічного мислення у формуванні соціально-економічних завдань уряду може невдовзі обернутися короткозорістю державної політики і, відповідно, сповільненням розвитку.

Зміни до бюджету–2005 відображають короткострокові завдання уряду: підвищення рівня соціального захисту населення та приборкання корупції. Ми прогнозуємо, що скасування багатьох податкових пільг за галузевою і територіальною ознакою та зменшення митних ставок сприятимуть детінізації економічної діяльності. Вони приваблюватимуть інвестиції в українську економіку в майбутньому більше, ніж "податкові канікули" для окремих інвесторів, оскільки таке рішення створює однакові "правила гри" для різних інвесторів і виробників. Ми вважаємо, що скорочення капітальних інвестицій 2005 року виправдане, оскільки державні інвестиції, заплановані попереднім урядом на 2005 рік, не відповідали новим

пріоритетам державної політики та, відповідно, були неефективним витрачанням державних коштів.

2005 року ВВП зросте на 8%

Ми поліпшили наш прогноз економічного піднесення 2005 року до 8% у зв'язку з розширенням обсягів соціальних виплат і кращою за очікувану зовнішню кон'юнктуру. Приватне споживання зросте на 16% через підвищення доходів населення, порівняно високу схильність до споживання та позитивні очікування громадян щодо зростання їхніх майбутніх доходів.

Темпи зростання імпорту товарів і послуг перевищуватимуть темпи зростання експорту внаслідок подорожчання імпортованого газу та нафти, політики уряду щодо виведення імпорту з тіні та

Дізнайтеся більше!

У черговому числі "Квартальних передбачень" читайте про:

- перспективи нової влади на парламентських виборах 2006 року;
- проблеми формування спеціального фонду Державного бюджету;
- наслідки запровадження другого рівня пенсійної системи 2007 року;
- причини зростання споживчих цін;
- наслідки ревальвації гривні;
- оцінку програми діяльності нового уряду щодо аграрного сектору;
- економічну неефективність тарифної політики Укрзалізниці;
- доцільність скасування пільг для підприємств спеціальних економічних зон і територій пріоритетного розвитку;
- проблеми чинної митної політики;
- уповільнення темпів зростання світової економіки.

Оформіть передплату в інтернеті за адресою: <http://www.icps.com.ua/publications/subscribe/>.

зменшення ввізного мита, а також підвищення купівельної спроможності громадян.

Ми знижуємо прогноз темпів зростання валового нагромадження основного капіталу до 7%, оскільки вважаємо, що інвестиційна активність 2005 року буде меншою з огляду на такі чинники:

1) брак механізмів перегляду приватизаційних угод; 2) високі темпи інфляції; 3) скорочення державних капітальних інвестицій через потреби здійснювати великі соціальні витрати з бюджету.

Внаслідок ухвалення змін до бюджету—2005 обсяг ВВП, що перерозподіляється через бюджет, наблизиться до третини ВВП. Податкове навантаження в економіці загалом збільшиться з огляду на часткове скасування податкових пільг і обмеження можливостей для ухилення від сплати податків. Видатки Зведеного бюджету 2005 року зростуть до 32% ВВП переважно через збільшення соціальних виплат населенню. За нашими оцінками, реальні видатки виявляться більшими від запланованих урядом, оскільки бюджетний план на 2005 рік не враховує повною мірою витрати на покриття дефіциту Пенсійного фонду. Тому дефіцит бюджету зросте до 4% ВВП.

Ми підвищили прогноз інфляції 2005 року до 16% з огляду на різке збільшення урядом соціальних виплат. Ціни виробників, зростання яких сягнуло рекордного значення 2004 року, зростатимуть повільніше 2005 року.

Збереження досить високого сальдо поточного і торгівельного балансів дасть змогу Нацбанку поповнювати золотовалютні резерви та провадити помірну ревальвацію гривні до долара.

Політична стабільність сприятиме реформам 2006–2007 років

Ми прогнозуємо успіх пропрезидентських сил на виборах до Верховної Ради в березні 2006 року завдяки збереженню Віктором Ющенком високого рівня підтримки серед населення. Внаслідок відсутності суттєвих політичних перестановок уряд матиме добрі шанси бути послідовним у своїх рішеннях, отже, якість державної політики поліпшиться.

2006 року економіка України зросте на 6%. Уповільнення зростання буде передусім пов'язано із зовнішніми чинниками: уповільненням економік торговельних партнерів і зниженням світових цін на металопродукцію, експортовану Україною. Додатковими стримувальними чинниками

будуть помірні темпи зростання споживання й інвестицій.

Реальне збільшення валового нагромадження основного капіталу 2007 року підвищиться до 10% завдяки тривалій політичній стабільності, зниженню інфляції та процентних ставок за кредитами. Ми очікуємо, що 2007 рік стане роком початку реформ (зокрема в енергетиці та житлово-комунальному господарстві) і змін у структурі економіки. За нашим прогнозом, ВВП зросте на 6,5%.

Через менший приплив валюти тиск на обмінний курс послабиться. У результаті ми передбачаємо стабілізацію номінального обмінного курсу 2007 року. ■

Експерти МЦПД здійснюють регулярні прогнози розвитку української економіки, починаючи з 1997 року. Прогноз оновлюється щоквартально і оприлюднюється у публікації "Квартальні передбачення". Якщо ви бажаєте стати її передплатником, звертайтеся, будь ласка, до Андрія Старинського за тел. (044) 236-5464 або електронною поштою: marketing@icps.kiev.ua.

За додатковою інформацією щодо економічного прогнозу звертайтеся, будь ласка, до Євгенії Ахтирко за телефоном (044) 236-1292 або електронною поштою eakhtyrko@icps.kiev.ua.

В МЦПД відбудеться дискусія міністрів фінансів Словаччини та Угорщини з українськими експертами щодо поліпшення бізнес-середовища

Нині перед українським урядом постають проблеми, які країни Центральної Європи вже здебільшого подолали. Досвід цих країн допоможе новій українській владі уникнути типових помилок, властивих посткомуністичним країнам на шляху ринкових перетворень.

У понеділок, 16 травня, о 9:30 у конференц-залі МЦПД розпочнеться конференція "Поліпшення бізнес-середовища в Україні: уроки центральноєвропейських реформ". Міністри фінансів Словаччини та Угорщини приїдуть до України у супроводі експертів з реформ у країнах Вишеградської групи та презентуватимуть українським колегам успішний досвід здійснення економічних перетворень у Польщі, Словаччині, Угорщині та Чехії.

До діалогу запрошуються незалежні експерти, науковці, підприємці,

журналісти. Зокрема планується обговорити такі питання:

- Політекономія реформ: як зробити так, щоб реформи відбулися?
- Як зацікавити суспільство в чесній сплаті податків?
- Як знайти спільні інтереси держави та бізнесу у приватизації?
- Як подолати адміністративні бар'єри для бізнесу?

Обговорення організовано в рамках спільного проекту Міжнародного центру перспективних досліджень та Інституту економічних і соціальних реформ ІНЕКО (Братислава, Словаччина) "Передача словацького досвіду економічних реформ на етапі проведення в Україні перед- і післявиборчих дебатів". Проект має на меті сприяти подальшому економічному зростанню та подоланню

бідності в Україні через поліпшення вироблення політики економічних реформ. Докладнішу інформацію про проект можна знайти в інтернеті за адресою: <http://www.icps.com.ua/project.html?pid=67>.

Конференц-зал Міжнародного центру перспективних досліджень розміщується за адресою: Київ, вул. Пимоненка, 13а (дивіться карту розташування: <http://www.icps.kiev.ua/about/location.html>). Реєстрація учасників розпочнеться з 9:00. З питань участі у діалозі та акредитації для журналістів звертайтеся, будь ласка, до Ірми Підтепи за телефоном (044) 236-4477 та електронною поштою ipidtera@icps.kiev.ua. Оперативна інформація щодо конференції доступна на інтернет-сторінці МЦПД за адресою: <http://www.icps.com.ua/project.html?pid=77>.

вісник центру є щотижневою публікацією Міжнародного центру перспективних досліджень, що розповсюджується електронною поштою. Якщо ви хочете бути внесеними до списку розсилання бюлетеня, надішліть інформацію про себе на адресу: marketing@icps.kiev.ua.

Редактор **вісника центру** Євген Шульга (shulha@icps.kiev.ua)
Телефон: (044) 236-4477.

Передрук матеріалів дозволено з відома Центру.

Міжнародний центр перспективних досліджень – незалежна дослідницька організація, що має на меті інтелектуальну підтримку процесу ухвалення політичних рішень в Україні.

Директор Центру Віра Нанівська.

Адреса: вул. Пимоненка, 13а, Київ, Україна, 04050.

Телефон: (044) 236-4377, 236-4477. Факс: (044) 236-4668

Web: <http://www.icps.kiev.ua/>